

DET KONGELIGE FORNYINGS-
OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
08/1165- JVV

Vår referanse
200803414-/AKH

Dato
03.02.2009

Høring – utkast til endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven som ledd i implementering av forordning (EF) nr. 1370/2007 om offentlig persontransport på jernbane og på vei (kollektivtransportforordningen)

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) viser til Samferdselsdepartementets brev av 12. desember 2008 med vedlagt høringsnotat om endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven. Som ledd i egen saksbehandling, har FAD innhentet høringsuttalelsen til Konkurransetilsynet av 14. januar 2009 som følger vedlagt.

Lovendringene som foreslås, er ledd i nødvendig oppfølging og implementering av rådsforordning (EF) nr. 1370/2007 om offentlig persontransport med jernbane og på vei (kollektivtransportforordningen, heretter benevnt forordningen) som skal tre i kraft i EØS-området 3. desember 2009. Forordningen foreslås implementert som en fellesforskrift med hjemmel i yrkestransportloven og jernbaneloven.

Forordningen regulerer konkurransen om offentlig tjenesteytelse for kollektivtransport med sikte på å legge til rette for et åpent indre marked i EØS-området. Av høringsbrevet fremgår følgende formulering:

"Forordningen gjelder ved inngåing av kontrakter om offentlig tjenesteytelse. Forordningen omfatter ikke inngåing av tjenestekontrakt, som reguleres av lov av 16. juli 1999 om offentlige anskaffelser. Kjøp av rutetjenester hvor kjøper har ansvar for billettinntektene vil således fortsatt reguleres av anskaffelsesregelverket."

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Anne Kristine Hage
22 24 48 51

Det vises flere steder i høringsnotatet til regelverket om offentlige anskaffelser.

Sondringen mellom tjenestekontrakter og kontrakter om offentlig tjenesteytelse, og med dette spørsmålet om når anskaffelsesregelverket får anvendelse, kan imidlertid være vanskelig å forstå av brevet. Derfor ønsker vi å klargjøre forholdet til anskaffelsesregelverket.

For inngåelse av offentlige kontrakter gjelder i utgangspunktet Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 med blant annet tilhørende forskrifter:

- Forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402
- Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) av 7. april 2006 nr. 403.

Regelverket om offentlige anskaffelser setter visse rammer for hvordan anskaffelsesprosessen skal foregå, fra planleggingen av anskaffelsen til inngåelse av kontrakt. Regelverket innebærer således at oppdragsgivere i utgangspunktet må følge bestemte prosedyreregler ved inngåelse av tjenestekontrakter. En tjenestekontrakt defineres som en gjensidig bebyrdende kontrakt som gjelder tjenester, og som inngås mellom én eller flere oppdragsgivere på den ene siden og én eller flere leverandører på den andre siden.

Det følger derimot av både forskrift om offentlige anskaffelser og forskrift om innkjøpsreglene i forsyningssektorene at tjenestekonsesjonskontrakter ikke er omfattet av regelverket. Tjenestekonsesjonskontrakter defineres som kontrakter av samme type som tjenestekontrakter, med det unntak at vederlaget for tjenesten som skal utføres, enten utelukkende består av retten til å utnytte tjenesten eller i en slik rett sammen med betaling. En tjenestekonsesjonskontrakt er således kjennetegnet ved at konsesjonsinnehaveren må ha en risiko for å sikre inntjening til å etablere og drive tjenesten. Overtakelsen av risiko må være reell. Uansett gjelder de alminnelige EØS-rettslige prinsippene om blant annet fri bevegelse, ikke-diskriminering, likebehandling og gjennomsiktighet for tildeling av tjenestekonsesjonskontrakter.

Slik vi har forstått høringsbrevet, benytter Samferdselsdepartementet betegnelsen "kontrakter om offentlig tjenesteytelse" for det som i anskaffelsesregelverket betegnes "tjenestekonsesjonskontrakter". Samferdselsdepartementet viser også i høringsnotatet til at dette i hovedsak samsvarer med begrepet nettokontrakt.

Bruken av begrepet "tjenestekontrakter" synes derimot å være sammenfallende. Samferdselsdepartementet viser også i høringsnotatet til at begrepet tjenestekontrakt i hovedsak samsvarer med begrepet bruttokontrakt.

Dette betyr at "kontrakter om offentlige tjenesteytelser" (dvs. konsesjonskontrakter) som inngås etter yrkestransportloven eller jernbaneloven, ikke vil være omfattet av

anskaffelsesregelverket. Dette forutsetter at vederlaget for tjenesten som skal utføres, enten utelukkende består av retten til å utnytte tjenesten eller i en slik rett sammen med betaling, og således at konsesjonsinnehaveren har den reelle risikoen for å sikre inntjening.

”Tjenestekontrakter” som inngås etter yrkestransportloven eller jernbaneloven, vil derimot også være omfattet av anskaffelsesregelverket. Det vil for eksempel være tilfellet der kjøper av rutetjenester har ansvaret for billettinntektene.

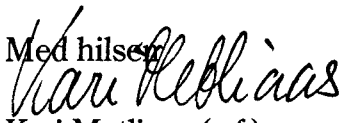
Vi viser for øvrig til Fornyings- og administrasjonsdepartementets veileder til reglene om offentlige anskaffelser for nærmere informasjon om forståelsen av regelverket.

Veilederen finnes her:

[http://www.regjeringen.no/upload/kilde/fad/bro/2006/0006/ddd/pdfv/299663-veileder reglene offentlige anskaffelser rev.pdf](http://www.regjeringen.no/upload/kilde/fad/bro/2006/0006/ddd/pdfv/299663-veileder+reglene+offentlige+anskaffelser+rev.pdf)

I forordningen åpnes det for å gi reglene anvendelse også ved inngåelse av kontrakter om offentlig tjenesteytelse for sjøruter, så langt det lar seg forene med rådsforordning (EØF) nr. 3577/92 av 7. desember 1992 om anvendelse av prinsippet om adgangen til å yte tjenester innen sjøtransport i medlemsstatene (kabotasjeforordningen).

Samferdselsdepartementet viser i høringen til at dette feltet i dag reguleres i kabotasjeforordningen samt av generelle regler i EU-traktaten. Det fremgår at statsstøtte som ikke faller inn under denne forordningen, skal være i samsvar med EF-traktatens artikkel 73, 86, 87 og 88, jf. EØS-avtalen artikkel 49, 59, 61 og ODA-avtalen protokoll 3 artikkel 1. Videre vises det til at prinsippene som ligger til grunn ved tildeling av kontrakt/tillatelse for sjøruter, er innarbeidet gjennom flere år. Samferdselsdepartementet peker på at det her vil være en risiko for konflikter/gråsoner mellom reglene i forordningen og kabotasjeforordningen. Av den grunn ønsker ikke Samferdselsdepartementet på det nåværende tidspunkt å gi særlige regler/pålegg om bruk av konkurranse utover det som følger av gjeldende praksis etter kabotasjeforordningen og de generelle fellesskapsreglene. Videre fremgår det at ved en senere anledning, når potensielle konflikter mellom regelverkene er nærmere avklart, kan det bli aktuelt å la forordningen gjelde tilsvarende for sjøtransport. På lik linje med Konkurransetilsynet stiller FAD seg positivt til at Samferdselsdepartementet vil vurdere dette igjen så snart forholdet mellom regelverkene er nærmere avklart.

Med hilsen

Kari Metliaas (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver

Vedlegg